

Triple P Positief Opvoeden

> Een veel belovend model voor opvoedondersteuning?

Triple P en PMTO

Waarom Triple P?

- Toegenomen aandacht voor preventie psychosociale problematiek
- Versterking lokale functies opvoed- en gezinsondersteuning
- Nadruk op evidence-based werken
- Inventarisatie: Triple P veelbelovend
- Proefimplementatie op 2 locaties (Zon MW)
- Landelijke implementatie

"Opvoedingsondersteuning is een van de meest krachtige en kostenbesparende interventies die beschikbaar is om de gezondheid en het welbevinden van kinderen te bevorderen."

Prof. M. Sanders, Triple P
Universiteit van Queensland

Wat is kenmerkend voor Triple P?

- Continuum: preventie en hulp
- 30 jr research & ontwikkeling (Univ. Queensland)
- Theoretisch en empirisch goed onderbouwd
- Ecologisch model (integraal & multi-disciplinair)
- Flexibel en variabel aanbod
- Niet meer hulp dan nodig is
- Zelfregulatie als leidend principe

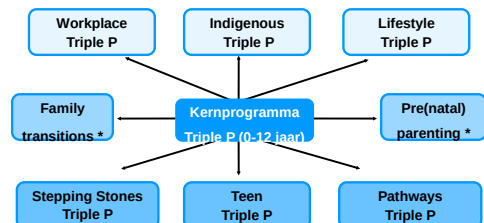

Triple P in meerdere landen

- Australië
- Nieuw-Zeeland
- Schotland
- Engeland
- USA
- Canada
- Duitsland
- Ierland
- Luxemburg
- Zweden
- Oostenrijk
- Chili
- Frankrijk
- Panama
- Zwitserland
- Nederland
- BES- eilanden
- Hong Kong
- Singapore
- Curaçao
- Japan
- België
- Iran
- Wales
- Roemenië
- Turkije
- Portugal
- Estland

Programma's voor specifieke doelgroepen

Doelstellingen Triple P

1. Voorkomen en verminderen psychosociale problematiek
2. Stress bij het opvoeden verminderen
3. Competenties en vaardigheden versterken

Principes van Positief Opvoeden, Triple P

Basisprincipes

1. Een veilige en stimulerende omgeving
2. Leren door positieve ondersteuning
3. Aansprekende discipline
4. Realistische verwachtingen hebben
5. Zorgen voor jezelf als ouder

Toolkit: opvoedingsvaardigheden

Triple P = keten van alle interventies

Niveau 1 - Populatiegerichte strategie

Niveau 2 - Voorlichtingsactiviteiten

Niveau 3 - Individueel advies

Niveau 4 - Oudertrainingen

Niveau 5 - Gezinsinterventie

Triple P interventie-materialen

- Tipsheets voor ouders
- Werkboeken voor ouders
- Handleiding uitvoerders
- Trainingshandleiding
- Hulpmiddelen uitvoerders (sheets, tafel flip-over, powerpoint)
- Video, DVD

Niveau 4 - Oudertrainingen

Interventie:

Specifieke trainingen voor individu en groep

Doelgroep:

Voor ouders met kinderen met ernstige gedragsproblemen

Aanbieders:

- Jeugdzorginstellingen
- SMW (speciaal onderwijs)
- Jeugd GGZ

Niveau 4 - Oudertrainingen - Standaard

Welk aanbod vanuit Triple P:

Individueel trainingsprogramma

- Training in opvoedingsvaardigheden
- Actief oefenen
- Uitbreiden en generaliseren vaardigheden
- 10 sessies:
 - inventarisatie en doel bepalen
 - veel voorkomende oorzaken gedragsproblemen
 - positieve opvoedingsstrategieën/aanpak kiezen
 - praktisch oefenen + feedback
 - plan voor risicovolle situaties
 - vasthouden van verbetering

Niveau 4 - Oudertrainingen - Groeps cursus

Doelgroep:

- Groep van 10-12 ouders
- Actief oefenen van vaardigheden
- Sociale steun
- Normaliseren opvoedingservaringen

Welk aanbod vanuit Triple P:

Programma van 8 sessies:

- 4 x 2 uur groepsbijeenkomst
- 3 x 15 / 30 minuten telefonische sessies
- Slotbijeenkomst

Niveau 5 - Gezinsinterventie

Welk aanbod vanuit Triple P:

Extra modules na afronding niveau 4

1. Oefenen in thuissituatie
2. Partnersteun
3. Stress leren hanteren
4. Vasthouden van verandering

Uitbreiding risicogroepen

Toepassing bij paren met relatieconflicten (eg. Dadds, Schwartz & Sanders, 1987)

Klinisch depressieve moeders (Sanders & McFarland, 2000)

Toepassing bij stiefouders (Lawton & Sanders, 1994; Nicholson & Sanders, 1997)

Alleenstaande ouders (McHugh & Dadds, 1990)

Mishandelende ouders (Sanders & Gravestock, in voorbereiding)

Materialen

Trainingsmap
Handleiding voor begeleiders
4 werkboekjes voor ouders
Dvd: - Omgaan met stress
- Partnersteun

Indicatiesniveau 5 - Module 3: Partner Steun (blz 4 tm)

Matig tot ernstige gedragsproblemen kind

Partners willen aan de relatie werken

Er zijn (geweldloze) conflicten over opvoeden

Geringe satisfactie met de partner relatie

Geen voorgeschiedenis van partnergeweld

Onvoldoende verbetering in gedrag van het kind op een lager interventie niveau

Geen veranderingen in opvoedingsgedrag van de ouders op een lager interventie niveau (blz 6 HB)

Introductie module Partner Steun

Wat houdt de module in?

- Korte (1-3 sessies) training in communicatieve vaardigheden
- Vaststellen risico momenten voor partner conflicten
- Bevorderen van teamwerk en ondersteunend gedrag naar elkaar

Op welke vaardigheden gericht ?

- Effectieve communicatie
- Dagelijkse uitwisseling van ervaringen
- Elkaar steunen als kinderen lastig zijn
- Probleem oplossende vaardigheden

Opvoedings- en relatieconflicten

Conflicten over opvoeden zijn een belangrijke bron van onenigheid bij paren met relatieproblemen

Relatieconflicten en gedragsproblemen bij kinderen treden vaak gelijktijdig op

Gedrag van kinderen is moeilijker hanteerbaar, bij:

- hoog aantal conflicten over opvoeding
- geringe satisfactie met de partnerrelatie
- laag niveau van partnersteun

Wisselwerking opvoeding en partnerrelatie

Sanders, Markie-Dadds, Tully & Bor (2000)
Hooper, Sanders & Markie-Dadds (in prep)

De opvoeding biedt een belangrijke context om te interveniëren in de partnerrelatie

Hoe beïnvloedt deelname aan een oudertraining over opvoeden de partner relatie?

Depressie en Opvoeding

Depressie bij één van de ouders is een risico factor voor gedragsproblemen bij kinderen

De effecten van een depressie worden overgebracht door veranderingen in de ouder-kind interactie

Depressie van de moeder is een risicofactor voor het niet slagen van een behandeling

Triple P moet afstemmen op de specifieke situatie van de depressieve ouder

Effecten van depressie bij ouder(s) op kinderen

55% van de kinderen met depressieve moeders ondervindt aanzienlijke aanpassingsproblemen

Kinders van depressieve ouders hebben een 2-5 keer verhoogde kans om zelf een stemmingsstoornis te ontwikkelen

In 26% van de families met depressieve ouders worden ook (gedrags)problemen bij kinderen gemeld

Wijze van impact op het kind

Interactie tussen genetische factoren (verhoogde kwetsbaarheid kind) en omgevingsinvloeden

Modelling: blootstelling aan depressieve symptomen

Veranderingen in ouder-kind relatie en opvoedingsstijl van ouders

Veranderingen in gezinssituatie (bv relatieproblemen) of gezinssysteem (parentificatie kind)

Depressieve moeders met jonge kinderen

Reageren minder op taalontwikkeling bij het kind (Fleming et al., 1988)

Vertonen vaker negatieve emoties naar kinderen (Cohen et al., 1990)

Zijn minder in staat om adequaat te reageren op de signalen van hun kind

Oefening 9: het bedenken van helpende uitspraken (blz 38/39)

Werk in tweetallen en kies een van de stressvolle situaties op blz 39 (trainingswerkmap)

- ochtendstress in het gezin om op tijd de deur uit te zijn
- op bezoek bij "kritische" grootouders
- 10 minuten gesprek op school nav slecht rapport
- in de auto tijdens drukke avondspits

Maak een lijst van helpende uitspraken bij elke stap van het coping-proces

Oefen in tweetallen: ouderrol en hulpverlener die ouder leert om helpende uitspraken te bedenken.

Plenaire uitwisseling

Sessie 2 (vervolg): Bestrijden van automatische gedachten

Bespreek de invloed van negatieve gedachten op gevoel van eigenwaarde en beleving van gebeurtenissen

Bespreek hoe je negatieve of storende gedachten kunt bestrijden en veranderen

Bespreek "denkfouten"

Oefen met huiswerkopdracht vorige week om te laten zien hoe je storende gedachten kunt aanpakken

Benoem de belangrijkste stappen (herkennen, stoppen, ontspannen, noteren, bestrijden) (p. 29 werkboek ouders)

Bespreek bruikbaarheid/toepassing

Effecten van Triple P interventies

- Vermindering gedragsproblemen kinderen
- Toename pro sociaal gedrag
- Afname dysfunctionele opvoedingspatronen
- Toename opvoedingscompetentie
- Vermindering stress, angst en depressie
- Toename opvoedingstevredenheid
- Effecten zijn consistent
- Meerdere settings / niveaus
- Verschillende verspreidingsvormen

Resultaten Nederlands onderzoek

Niveau 3 en 4: quasi-experimenteel design

I. de Graaf/ S. Onrust (Trimbos)
Prof. J. Janssens (Radboud Universiteit)

Triple P is vergeleken met care as usual:

- Effectiever in versterking opvoedingsgedrag, vaardigheden ouders, opvoedingstevredenheid, vermindering depressie, angst en stress.
- Effectief in afname probleemgedrag kinderen (verschil op niv 3 niet groot)
- Effectiever afname gedragsproblemen op langere termijn

Vergelijking Triple P en andere programma's

- Goede theoretische en empirische onderbouwing
- Een ecologische en stepped care aanpak door:
 - opeenvolgende interventies
 - uitvoering door meerdere disciplines
 - doorgaande ontwikkelingslijn
- Een public health benadering
- Zelfregulatie als leidend principe
- Nadruk op kosten effectiviteit

Triple P: wat voegt het toe?

- Versterking lokale aanbod aan opvoedings- en gezinsondersteuning
- Kwaliteitsverbetering van het bestaande werk
- Toespitsen opvoedingsondersteuning op voorkomen/verminderen psychosociale problematiek jeugdigen
- Passend basisaanbod voor CJG

Dank voor uw aandacht...

En zijn er nog vragen?

